

# Maono ya Wamasai kwa mustakabali wa ardhi, ufugaji na kuishi pamoja na wanyamapori

Huu ni muhtasari wa waraka (<https://t.ly/luw2u>) uliotayarishwa Julai 2024 na wazee wa Kimasai, wanawake na vijana kutoka vijiji 26 vya wilaya tano za Kaskazini mwa Tanzania (Ngorongoro, Longido, Monduli, Simanjiro na Kiteto). Waraka huu unaonyesha maoni, matumaini na matarajio ya zaidi ya wanajamii 520 wanaowakilisha anuwai ya muktadha, changamoto na maoni. Hati hiyo ni matokeo ya mchakato shirikishi ulioandaliwa na Umoja wa Kimataifa wa Maasai (MISA) na kuidhinishwa na wanachama wake wote. Madhumuni yake ni kuendeleza na kuendeleza mtindo mbadala wa uhifadhi wa ukoloni, ngome, vurugu na uhifadhi wa kibepari ambao umewekwa kwa jamii yetu ya Kimasai, na kusababisha kutengwa kwa ardhi yetu. **Madhumuni ya waraka huu ni kusaidia mazungumzo, ujenzi wa muungano na jumuiya nyingine za wafugaji na wafugaji na utetezi wa kimataifa.**

## Ardhi

- Hakuna uhamisho
- Linda haki za kimila
- Kukuza kuishi pamoja na
- Hakuna tena maeneo yaliyohifadhiwa katika ardhi yetu
- Urejeshaji wa ardhi

## Kuishi pamoja na wanyamapori

- Hakuna mgawanyiko wa wanadamu na asili
- Usimamizi wa wanyamapori mikononi mwa jamii
- Hakuna kijeshi
- Uhusiano wa pamoja wa Wamasai na asili kutambuliwa

## Utamaduni

- Hakuna matamshi ya chuki
- Hakuna ubaguzi
- Hakuna matumizi ya utamaduni wetu
- Idhini ya bure kabla ya taarifa

## Jinsia na haki za wanawake

- Kushiriki kwa usawa na kwa ufanisi
- Usawa wa kiuchumi
- Hakuna unyanyasaji wa kijinsia
- Haki sawa za umiliki na urithi

## Elimu

- Upatikanaji wa elimu bora kwa wote wakiwemo maskini
- Vifaa vya ndani na vya kutosha na usafiri
- Shule za rununu
- Kukuza na kutumia lugha ya Maa

## Ufugaji

- Linda mifumo yetu ya usimamizi wa ardhi
- Hakuna uvamizi wa ardhi
- Sera na huduma zinazounga mkono ufugaji
- Upatikanaji wa masoko ya haki

## Chakula na Afya

- Hakuna vikwazo vya malisho
- Ajira yenye heshima
- Mseto wa riziki
- Upatikanaji wa vituo vya afya vya ndani na vya bei nafuu

## Utalii wa haki

- Jumuiya inasimamiwa
- Hakuna vikwazo au athari mbaya kwa ufugaji
- Idhini ya bure kabla na habari
- Kushiriki kwa usawa na kwa lazima kwa faida

## Hakuna kaboni bila FPIC

- Hakuna kuingiliwa na ufugaji
- Hakuna vikwazo vya kutumia ardhi na maliasili
- Idhini, Kushirikishwa na kuhabarishwa kabla

## Hakuna uwindaji

- Uwindaji wa wanyamapori (nyara) ni ukatili na kinyume na utamaduni wetu
- Haiendani na ufugaji na uhifadhi
- Inapaswa kufutwa